

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 8 (1403) 1984 m. kovo mėn. 2 d.

Melbourne

XXIX METAI

LITHUANIAN
NATIONAL CATHOLIC
M. MACKAYO
BIBLIOTEKA

Šv. Kazimieras Lietuvos dangišskasis globėjas

JAU 500 METŲ NUO ŠV. KAZIMIERO MIRTIES

Vytautas išplėtė Lietuvos ribas iki Juodųjų jūrų, o šv. Kazimieras išplėtė Lietuvos garbę iki aukštojo dangaus. Abu jie tos pačios giminės karaliai, abu gedinaičiai. Vytautas Kęstučio sūnus, o Kazimieras jo pusbrolio Jogailos anūkas. Šv. Kazimieras gimė dar 28 metams praslinkus po Vytauto mirties, gimė jis 1458 m. Krokuvoje. Jo tėvas taip pat Kazimieras, Jogailos sūnus, Lenkijos karalius ir Lietuvos Didysis kunigaikštis. Jogaila vedė Lenkijos sosto įpėdinę Jadvygą ir taip pasidarė Lenkijos karaliumi. Jadvyga tačiau greit mirė ir Jogaila vedė dar tris žmonas, vieną po kitos ir ta ketvirtoji buvo lietuvaitė, Alšėnų kunigaikščio dukterė Sofija. Jų sūnus Kazimieras ir buvo sekantis Lenkijos karalius ir šv. Kazimiero tėvas. Jis buvo vedęs Austrijos kunigaikščio ir Vokietijos imperatoriaus Albrechto dukrą Elzbieta. Ji yra šv. Kazimiero motina. Taip šv. Kazimieras iš tėvo pusės yra lietuvis, o iš motinos - vokietis, bet gimęs Lenkijoje, Krokuvoje.

Karalius Kazimieras turėjo gausią šeimą - šeši sūnus ir penkios dukros. Šv. Kazimieras buvo trečias iš eilės. Visi vaikai susėdo į Europos sostus - Vokietijos, Austrijos, Čekijos, Vengrijos. Vienas net buvo paskutiniuojū Kryžiuočių ordino magistras, o jauniausias buvo Krokuvos vyskupu ir Gniezno kardinolu. Taip lietuviško kraujo pateko į vokiečių habsburgų dinastiją.

Šv. Kazimieras augo karaliaus rūmuose Krokuvoje. Jo mokytojas buvo kanauninkas Jonas Dluogošas. Mokino jis lotynų kalbą ir karališko apsiėjimo taisyklių. Kazimieras buvo gabus, ką pats mokytojas kan-

dlugošas patvirtina. Dar 13 metų Kazimierą išsiuntė tėvas su kariuomene į Vengriją užimti Vengrijos sostą, nes jo motina Elzbieta buvo sosto paveldėtoja. Zygis tačiau nepavyko. Kazimieras dėl to nusiminė ir gailėjosi šį žygį daręs. Gal tas ir pastūmė jį į šventumą. Tėvas dažnai turėdavo vykti į Lietuvą kaip Didysis Lietuvos kunigaikštis. Jis pasiimdavo ir sūnų Kazimierą. Kartą tėvas išvyko į Lietuvą ilgesniam laikui. Sūnų Kazimierą paliko Krokuvoje eiti karaliaus pareigas. Taip jis išmoko administruoti valstybinius reikalus. Po to tėvas siuntė sūnų Kazimierą į Lietuvą ten tvarkyti valstybinių reika-

lų. Tuomet Kazimieras jau sirgo. Atvyko jis į Vilnių 1483 m. gegužės mėnesį. Vyko kartu du jo jaunesni broliai ir tėvai. Trakų pilyje jis priėmė Kryžiuočių ordino magistrą ir lotyniškai pasakė sveikinamąją kalbą. Mokėjo Kazimieras ir vokiškai, bet lotynų tuo metu buvo oficiali kalba. Tėvas greit grįžo į Lenkiją, o motina pasiliko. Vilniuje Kazimierą dažnai sargybiniai sutikdavo prie bažnyčios durų. Kartais jį rasdavo tarp elgetų bei vargšų dalinant jiems dovanas. Kad ir per trumpą laiką Vilnius karalaitį pažinojo ir pamėgo. Jis buvo skirtingas nuo įprasto karališko stiliaus.

(Nukelta į 3 puslapį)

RENGINIAI APIE ŠV. KAZIMIERĄ

Švento Kazimiero jubiliejaus proga Kanadoje gyvenantis lietuvis dailininkas Antanas Tamošaitis sukūrė naują Lietuvos dangiškojo globėjo paveikslą - medžio raižinį lietuvių liaudies meno stiliumi. Karališkais rūbais apsirengęs stovintis šv. Kazimieras vaizduojamas lietuviškoje aplinkoje, lietuviškos bažnyčios ir varpinės fone. Šventasis laiko dešinėje rankoje lietuviškais ornamentais papuoštą kryžių, o kairėje - tris lelijas.

Lietuvių Kunigų Vienybės iniciatyva yra išleidžiama dailininko Adomo Galdiko pranciškonų vienuolynui Brooklyne tapyto šv. Kazimiero paveikslas didesnio formato spalvota reprodukcija. Lietuvių Religijinė Salpa, iš savo pusės, išleido menišką šv. Kazimiero ženkluką, tinkamą lipdyti prie vokų ir pašto siuntinių. Ženklelyje yra pažymėti 1484-1984 metai su anglišku įrašu - šv. Kazimieras - penkių šimtų metų sukaktis.

Muzikas Bronius Budriūnas sukūrė giesmę švento Kazimiero garbei. Giesmę spaudai parengė ir perrašė muzikas kun. Ladas Budreckas, leidžia lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Lietuvio saleziečio kunigo Prano Gavėno rūpesčiu, Sao Paulo, Brazilijoje, yra išleidžiama knyga apie šv. Kazimierą portugalų kalba. Veikalas bus gausiai iliustruotas nuotraukomis, kurios yra paimtos iš Amerikoje rengiamo leidinio - šv. Kazimieras lietuvių liaudies mene ir lietuvių dailininkų kūryboje.

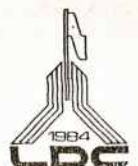
Lietuvis salezietis kunigas Mečislovas Burba, Romoje, į italų kalbą išvertė istoriko Simo Sužiedėlio parašytą ir neseniai Jungtinėse Amerikos Valstybėse išleistą šv. Kazimiero biografiją. Jos itališkas vertimas jau yra ruošiamas spaudai Romos saleziečių spaustuvėje, kurioje dirba lietuvis salezietis Vincas Aleksandravičius. Švento Kazimiero biografija italų kalba yra spausdinama dešimties tūkstančių egzempliorių tiražu ir bus platinama italų tarpe lietuvių tautos dangiškojo globėjo jubiliejaus proga.

Šv. Kazimiero tėvas, Lenkijos karalius ir Lietuvos Didysis Kunigaikštis.

10 MĖNESIŲ IKI AUSTRALIJOS
LIETUVIŲ DIENŲ CANBERROJE

Marksas, pats būdamas atstumtas dėl savo antipatiško būdo ir elgesio, sukūrė filosofiją pagrįstą neapykanta prieš aukštesnę klasę, prie kurios jis negalėjo pritaipyti.

Pagal jį visa istorijos eiga yra padarinyš klasių buvimo. Darbdaviai išnaudoja darbininkus, nes par duodami žmonių pagamintus gaminius pasilieka sau pelną, atseit, prekių pagaminimo ir pardavimo kainų skirtumą.

Dėl to darbdavių - kapitalistų klasė turi būti pašalinta (revoliuciniu keliu), kad išnyktų darbininkų išnaudojimas.

Revoliucijai reikalinga sužadinti neapykantą. Užtat Marksas darbdaviuose rasdavo būtas ir nebūtas blogybes ir nusikaltimus.

Neapykanta rado gerą dirvą gyvenimu apsiūvusių tarpe, kurie su pavydu žiūri į visus, kuriems geriau sekasi dėl jų didesnio sugebėjimo, darbštumo ar apskrumo. Ta pati neapykanta suteikia revolucijai charakteringą žiaurumą ir yra jos neatskiriamas akstinas.

Revoliucija patraukia į save jaunuolius, kurie daugumoje pergyvena "revoliucinį" psichinį momentą laike kurio negali logiškai galvoti, bet yra priešingi visam kam: tėvam, valdžiai, religijai ir esamai tvarkai. Taip Markso filosofiją ėmė si įgyvendinti ne patys protingiausias, bet nesubrendę, prigimties nuskriausti, persekiojami caro žydai ir nemėgstą darbo politikieriai.

Klasių kova, neapykanta ir gryn materializmu pagrįsta Markso filosofija, pasisavinusi iš vokiečių filosofo Hegel istorijos vertinimą, tik jį iškraipius, pamiršo, kad ir tautinis bei religinis jausmas, sveika šeima, žmogaus idealai ir ypač laisvės reikalingumas negali būti taip lengvai apeinami, kad jie turi didelės reikšmės ne tik kasdieniam gyvenime, bet ir istorijos įvykių eigoj. Marksas taip pat pamiršo, kad įgyvendinant jo pasiūlymus vis tiek nebūtų atsiekta žmonių lygybė, nes mes gimstame nevienodi ir nelygūs nei gabumais, nei išvaizda, nei darbštumu ir iniciatyva. Nepastebėjo komunizmo filosofas, kad net galybės troškimas vieno asmens gali sukelti pasaulinį karą ir pakeisti socialinę ir politinę santvarką. Keista, kad Marksui neatėjo į galvą, kad žmogus be laisvės yra kaip žuvis be vandens, kada jis siūlė įvesti proletariato diktatūrą.

Marksas matė pasaulio istoriją ir jos pasikeitimų priežastis per apriboto pažinimo akinius. Trumparegiškumas, turbūt, jam neleido suprasti, kad turėti žmonę reikia sugebėti ją suorganizuoti ir vesti, kad

MARKSO FILOSOFIJOS BANKROTAS

Rašo Dr. Jonas Kunca

taip jo niekinama kompetencija padeda pagerinti prekių kokybę ir sumažina jų kainą, kad istorijos ratas sukasi savo, bet ne Markso nustatyta kryptimi, kuri priklauso ne tiek nuo klasių kovų, kiek nuo nacionalinių, tikiybinių, ideologinių ir technologinių faktorių. Dėl to jis nenumatė, kad jo teorija taip greit pasens ir negalės sėkmingai būti įgyvendinta, nes netiks pasikeitusiom aplinkybėm.

Žmonija ir kartu istorija žengė ir vis žengia į priekį neprisimindama daugelio filosofų, jų tarpe ir Markso teorijų. Laisvojo pasaulio darbininkas šiandien turi gerą socialinį aprūpinimą ir pakankamas padoriam pragyvenimui algas. Pačios kapitalistų valdžios išleidžia įstatymus darbo žmonių gerbūvio užtikrinimui nežiūrint priešingų darbdavių interesų. Tai įvyko ir vyksta be jokių revolucijų ir kraujo praliejimo. Svarbiausia, kapitalistų pasaulyje darbo žmogus turi laisvę. Dar blogiau Markso sekėjams, kad marksistinių idėjų įgyvendinimo šalyje, Sovietų Sąjungoje, darbininkai turi žemą atlyginimą, menką socialinę apsaugą, yra tikri sistemos beteisiai vergai ir, kad komunistinio režimo primetimas jėga pareikalavo 60 mil. aukų. Tai bausis užmokestis už Markso klaidas ir jo sekėjų kvailumą.

Kaip marksistai bemėgintų meluoti ir pateisinti savo nepasisekimą, kiekvienas apdairus stebėtojas mato, kad ši filosofija praktikoje negali patenkinti minimalių šių dienų žmogaus gyvenimo reikalavimą. Reiškia, kad ji yra netikusi, klaidinga ir subankrutavusi.

Patys Markso filosofijos įgyvendinimo vykdytojai tiek Maskvoje tiek Kinijoje supranta, kad marksizmas yra pažangos stabdis. Kinai mėgina mokintis skubiai iš kapitalistų, kad bent dalinai atitaisyti daug žalos padariusį apsirikimą. Su pavydu jie žiūri į Hong Kong ir Taiwan kiniečius gyvenančius prabangoje dėka kapitalistinės sistemos. Rusai yra mažiau linkę pripažinti savo klaidas, nes komunizmas jiems padeda išlaikyti rusiško imperializmo rankose daug užimtų kraštų. Maskva teisingai svetimų žemių okupaciją komunizmo išlaikymo reikalingumu.

Kaip bebūtų, Markso 1867 m. paskelbta filosofija jau spėjo subankrutuoti. Tas pats atsitiko ir su jo klaidingu istorijos eigos aiškinimu,

istorijos eigos įvykių turėjo kitas, Markso neminėtas priežastis.

Dirbtinas jėga paremtas tos filosofijos primetimas žymiai žmonijos daliai ilgai neužsitęs. Ta pati istorijos eiga, kurios Marksas nesugebėjo pilnai suprasti, pasirūpins, kad dabarčiai netinkamas režimas bus nušluotas, kaip bereikalingas šlamštas ir liks tik trumpas paminėjimas atėitės istorijos lapuose to tragiško laikotarpio.

Juozas Mikštas

LIETUVOS GLOBĖJUI

Sventasis Kazimierai, prašom Tavęs,
Palaimink Tu mūsų viltis ir maldas,
Kaip laiminai kovą pulkų Lietuvos,
Nuo amžių didingos, plačios ir laisvos.

O šimtmečiai ejo, ir šimtmečiai eis
Aukščiausiojo tiesiamais laiko keliais.
O mūsų gimtoji žemelė šventą
Vis rauda, grobikų skaudžiai sutryptą.

Sventasis Kazimierai, mūsų malda
Tavęs ieško Vilniuj, gaudi, kaip rauda.
Mes tikim - iš kaulų, iš dulkių šventų,
Stebuklų dar daug mums parodysi Tu.

Kukliai nusižeminus Tavo dvasia
Apsups, apšarvos aureole šviesia
Tėvyne, kurios atgimimas šviesus
Sušauks iš kraštų svetimų mus visus.

Globėjau tautos mūsų, prašom Tavęs,
Kol Tavo dorybės gaivins mus ir ves
Į amžiną laimę šios Žemės keliais,
Prie savojo karsto suklypt mums dar leisk.

Mūsų Mielą Redaktorių

Kun. Dr. PRANĄ DAUKNĮ

nuoširdžiai sveikiname teologijos moksle pasiekusį viršūnę, vainikuotą daktaro laipsniu.

Tėviškės Aidų leidėjas
ALK Federacijos Valdyba

Mūsų Mielą Dvasios Vadovą

s. fil. kun. Dr. PRANĄ DAUKNĮ

sveikiname pasiekusį teologijos daktarato laipsnį. Džiaugiamės ir prašome Aukščiausiojo, kad laimingų Jūsų pasirinktą kelią Dievo, Tėvynės ir artimo tarnyboje.

Melbourno Skautininkų Ramovė

Sveikiname mūsų mielą kapelioną

Kun. Dr. PRANĄ DAUKNĮ

sėkmingai pasiekusį teologijos daktarato laipsnį.

Melb. Kat. Moterų Draugija

Brolį Kristuje

Kun. Dr. PRANĄ DAUKNĮ

Džiaugsmingai sveikina Melbourno Ateitininkai Sendraugiai sėkmingai pasiekusį daktarato laipsnį.

At-kai Sendraugiai

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorių kun. Pr. Daukny. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Šv. Kazimieras Lietuvos dangiškasis globėjas

(Atkelta iš 1 puslapio)

Atėjo žiema. Lietuvoje ji stipri. Karalaičio sveikata labai pablogėjo. Motina ir broliai visi sutarė, kad važiuoti į Krokuvą, kur kiek šilčiau. Taip rogių keliu visi išvažiavo. Atvyko iki Gardino ir čia Kazimierui pasidarė visai blogai. Sustoję Gardino pilyje poilsui. Skubiai pasiuntė pasiuntinį į Krokuvą pranešti tėvui. Kai tėvas atvyko, Kazimieras jau buvo miręs. Mirė jis kovo 4 d. 1484 metais.

Vilniaus katedroje tėvas Kazimieras buvo iširusęs koplyčia savo laidotuviams. Tuomet jis buvo tik Didysis Lietuvos kunigaikštis. Tik vėliau tapo Lenkijos karalium. Taip tėvas užleido šią koplyčią sūnui Kazimierui. Vilniaus varpai sutiko karalaitį Kazimierą, jaunuolį džiuvos pakirstą vos tik 26 metų amžiaus.

Kazimieras šventųjų garbėje

Po mirties Kazimieras pradėjo garsėti stebuklais. Žmonės meldėsi prie jo karsto ir dažnas patirdavo pagijimą. Ta žinia pasiekė ir Romą. Rašė popiežiui Leonui X Kazimiero brolis Zigmantas, rašė Vilniaus vyskupas Albertas Radvila, o taip pat vienuoliai bernardinai ir imperatorius Maksilijonas I Habsburgas. Surinkti žinias apie Kazimierą buvo pavesta vyskupui Zakarijui Ferreri, kuris buvo popiežiaus pasiuntiniu Rytų Europoje. Šio vyskupo surinktas žinias patvirtino Vilniaus vyskupas Jonas. Taip popiežius Leonas X 1521 m. Kazimierą paskelbė šventuoju. Vyskupas Ferreri susižavėjo šventuoju. Jis parašė apie jį knygutę, kurioje stebisi Kazimiero pamaldumu, asketika, skaitumu. Jis rašo, kad Kazimieras gulėjo ant grindų, dėvėjo ašutinę ir dažnai meldėsi naktį prie bažnyčios durų.

Po 120 metų šv. Kazimiero karstas buvo atidarytas. Vyskupijos notaro protokole užrašyta, kad pasklindęs malonus kvapas kai atidarė jo karstą. Šv. Kazimiero kūnas buvo visai nesugedęs, o taip pat sveikas ir rausvas jo rūbas. Jo kūnas perkeltas į naują karstą ir patalpintas kitoje koplyčioje. Vėliau buvo statoma atskira koplyčia. Ji įruošta dešiniame katedros šone ir puikiai

išpuošta. Šv. Kazimiero relikvijos perkeltos į naują koplyčią. Jo sidabrinis karstas buvo nešamas Vilniaus gatvėmis. Procesiją vedė popiežiaus nuncijus Marius Filonardi. Karstas padėtas koplyčioje virš altoriaus. Tai buvo 1636 metais rugpjūčio 14 dieną. Tais pačiais metais popiežius Urbonas VIII šv. Kazimierą paskelbė Lietuvos dangiškuoju Globėju. Lietuviškojo jaunimo globėju šv. Kazimierą paskelbė popiežius Pijus XII.

Stebuklas prie Dauguvos

Maskva vis stiprėjo ir slinko Lietuvos gilumon. Taip Maskvos kariuomenė prisiartino prie Polocko, kurį tuomet valdė Lietuvos kunigaikščiai. Miesto ginti nuvyko apie 2.000 kariuomenės, kuriai vadavo Goštautas ir Boratinskis. Dauguvos upė tiek buvo patvinusi, kad lietuvių kariuomenė negalėjo persikelti per upę. Kariuomenės priekyje pasirodė baltu apsiaustu ant balto žirgo jaunikaitis ir prašė visus sekti jį. Jaunikaitis pasileido ant žirgo per upę. Ten pasirodo būta kiek sekumos. Taip visa kariuomenė persikėlė per upę ir apgynė Polocko miestą. Po mūšio jaunikaitis nieks daugiau nebematė. Tuomet susivokta, kad čia buvo pasirodęs ant balto žirgo šventasis karalaitis Kazimieras. Garsas apie tai pasklido net ir kituose kraštuose. Kazimierą buvo pasirinkę savo dangiškuoju globėju. Popiežiaus pasiuntinys Zakarijas Ferreri tyrė ir šį stebuklą. Jis apklausinėjo mūšyje dalyvavusius karius, buvo nuvykęs į Polocką, kur šv. Kazimiero atminimui buvo pastatyta koplyčia. Ir čia Ferreri surinko žinias ir savo protokoluose surašė, kad šį jaunikaitį pasirodymą kariuomenei reikia laikyti šv. Kazimiero stebuklingu apsirėškimu. Šis atsitikimas prie Dauguvos vyko 1518 metais.

Lyg nesuprantama, kad tas švelnus būdo Kazimieras ir jau šventasis, vestų į kovą kariuomenę. Juk ir Vengrijoje Kazimieras jautėsi nelaimingas kovoje, nors ir tėvo ten buvo siūstas. Š. kartą jis pats pasirodė kariuomenėj.

Šventųjų gyvenime šis nėra vienintelis atsitikimas. Prancūzijos Joana Arkietė taip pat buvo pa-

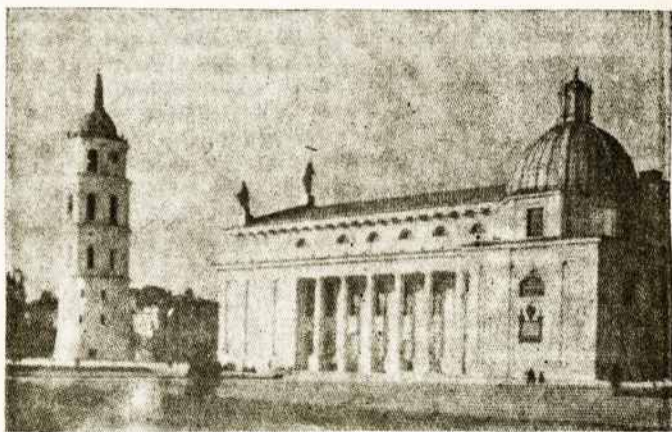
ties dangaus pašaukta ginti savo kraštą (1429). Ne kokį nors kariškį Dievas pašaukė ginti kraštą, bet paprastą jauną mergaitę. Ji paklausa, vedė kariuomenę, apgynė kraštą, nors pati ir žuvo. Ji tačiau paskelbta šventąja. Žinome ir daugiau karių šventųjų. Ginti savo tėvynę užtat nėra nusikaltimas, bet šventa pareiga. Užtat ir motina laimina savo sūnų išleisdama į karą. Ir šv. Kazimieras kaip karalaitis jautė pareigą ginti savo kraštą.

Šį stebuklą pripažino ir Maskva. Kai tik užėmė Polocką 1654 m. tuoj nugriovė šv. Kazimiero koplyčią. Maskvai užėmus Vilnių 1655 m., šv. Kazimiero karstas buvo paslėptas. Lietuvą valdant jau Rusijos carui, buvo uždrausta melstis į šv.

Kazimierą, uždrausta giedoti jo giesmes. Taip pat negalėjo būti švenčiama šv. Kazimiero šventė kovo 4 dieną.

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje caro laikais buvo paversta cerkve. Komunistai dar blogiau padarė. Vilniaus katedrą pavertė meno muziejumi, o šv. Kazimiero relikvijas iš katedros įsakė pašalinti. Taip jo relikvijos nugabentos į šv. Petro ir Povilo bažnyčią Antakalnyje. Šventojo išjuokimui jo bažnyčią Vilniuj pavertė ateizmo muziejum.

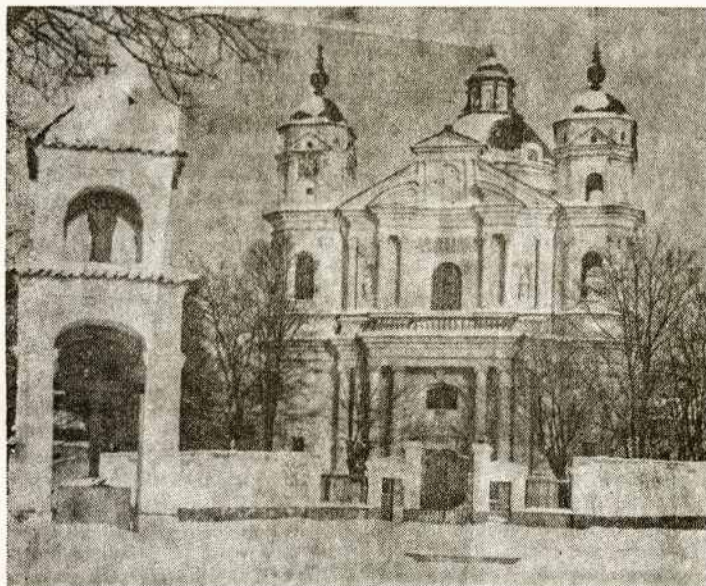
Žmonės Lietuvoje tačiau ruošiasi minėti šv. Kazimiero jubiliejų. Kiek jis bus komunistų sutrukdytas, dar nežinia. Mes tačiau iševijoje galime jį paminėti visu iškilmingumu. Gal pasirodys karalaitis vėl ant balto žirgo kai reiks ginti tautos laisvę. pv.

Vilniaus katedra, kur buvo palaidotas šv. Kazimieras. Jo koplyčia dešinėje su kupolu. Komunistai katedrą pavertė meno muziejumi, o šv. Kazimiero relikvijos išgabentos į šv. Petro ir Povilo bažnyčią.

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje. Ji pastatyta 1605 m. šventojo garbei. Dabar komunistai ją pavertė ateizmo muziejumi.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Vilniuje, Antakalnyje. Čia atgabentas šv. Kazimiero karstas 1953 m. Bažnyčia statyta Mykalojaus Paco 1676 m.

Ateina du nauji lietuviai kunigai

Popiežiškosios Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos du auklėtiniai — dijakonai išventinti į kunigus Romoje Šv. Kryžiaus bazilikoje Šv. Kazimiero Jubiliejaus išvakarėse - kovo 3 dieną.

KUN. KAZIMIERAS KAKNEVIČIUS

Sio naujo kunigo gyvenimo istorija yra labai įdomi, įvairi, kuri sudarytų išties storą knygą. Jis gimė Lietuvoje Čekaičių dvare, Užventyje, Zemaičiuose, 1926 m. Šv. Kazimiero šventėje - kovo 4 d. Bu-

vo didelė dvarininko šeima: patys tėvai, 6 sūnūs ir 5 dukterys. Karo metu vokiečiai paėmė tėvą ir transportą su arkliais. Kazimieras išvyko tėvą išvaduoti. Tėvą pasisėkė išvaduoti, bet pats Kazimieras buvo išvežtas į Vokietiją. Pokario metais mokėsi Seligenstadto gimnazijoje ir ją baigdamas išvyko į Kanadą. Pradžioje dirbo kasyklose, vėliau atvyko į Torontą, sukūrė šeimą - vedė lietuvaitę Janiną Vanagaite. Dirbdamas studijavo ir baigė Elektronikos College, augino tris sūnūs. Žmona Janina buvo "Tėviškės Žiburių" administratorė, dirbo Bravorų komisijoje, buvo išrinkta į Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybą, kur ėjo įvairias pareigas. Kazimieras dirbo savo įsigyta specialybe Bravorų komisijoje. Unijos prezidentu buvo išrinktas 1964 m. ir tose pareigose išbuvo visą dešimtį metų. Jis gy-

vai reikėsi ir lietuviškoje veikloje: Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdybos sekretorium buvo penkerius metus, tiek pat buvo ir Ateitininkų valdybos pirmininku.

Susirgo jo žmona vėžiu ir mirė Torontė 1978 m. gegužės 12 d., palaidota Toronto Šv. Jono lietuvių kapinėse. Laidojant, jam giliai į širdį įsmigo klebono Ažubalio žodžiai, kad be Dievo valios nei plaukas nuo galvos nenukrinta. Ta mintis 1979 m. rudenį jį atvedė į Lietuvių Šv. Kazimiero kolegiją ruošti kunigystei. Studijavo filosofiją ir teologiją Popiežiškame Šv. Tomo Akviniečio universitete. Šiais akademiniams mokslo metais kun. Kazimieras baigia teologiją Magistro laipsniu ir grįžta į Torontą dirbti lietuvių parapijoje. Dar dijakonu pasižymėjo turiningais pamokslais.

KUN. DANIELIUS STANIŠKIS

Naujasis kunigas Danielius yra gabus muzikas, turi gerą klausą, jo balsas - švelnus tenoras, vadovauja Kolegijos auklėtinųjų chorui, groja vargonais, skambina gitara.

Tai bus gerai pasiruošęs jaunimo vadas, labai pareiingasas.

Kun. Danielius gimė Amerikoje Filadelfijos valstijoje mažame mieste 1957 m. spalio 4 d. Tai vienuolis šios lietuviškos šeimos sūnus. Studijavo Villa Nuova katalikų universitete, kuriam vadovauja Augustinijonai vienuoliai profesoriai. Ten įsigijo Magistro laipsnį (Master Degree in Liberal Arts). Šiemet kunigas Danielius baigia Popiežišką Šv. Tomo Akviniečio universitetą Teologijos Magistro laipsniu. Po diplomo įteikimo grįš į Ameriką, ten dirbs Brooklyne Lietuvių Marijos Apreiškimo parapijoje, kurios klebonu yra kun. Jonas Pakalniškis.

Nuoširdžiai sveikiname abu naujuosius kunigus, palydime juos malda, kad jų ryžtas ir gyvas pavyzdys būtų naujas įkvėpimas ir pasikatinimas mūsų lietuviškajam jaunimui pasirinkti kilnų ir mūsų dienom labai reikalingą kunigystės pašaukimą. Studijavimo sąlygos Romoje - pačiame Krikščionybės centre - yra tinkamiausias, turint savą Lietuvių Šv. Kazimiero kolegiją, kurioje gyvena auklėtiniai, o studijuoti eina į Popiežiškus aukšto lygio universitetus.

Gausios Dievo palaimos mūsų abiem naujesiems kunigams - Danieliui Staniškiui ir Kazimieriui Kaknevičiui. Ilgiausių Metų dirbti Dievo garbei, pavergtos Tėvynės Lietuvos labui!

Kun. Dr. Pr. Dauknyš, Roma

AUKODAMI TAUTOS FONDUI, REIŠKIAME SOLIDARUMĄ KOVOJANČIAI LIETUVAI!

TF Atstovybė Melbourne

AMERIKIEČIAI PRAŠO IŠLAISVINTI KUNIGUS

Jungtinių Amerikos Valstybių katalikų konferencijos generalinis sekretorius prelatas Heye pasiuntė laišką Amerikos valstybės sekretoriui Schultz, išreikšdamas amerikiečių katalikų susirūpinimą dėl dviejų lietuvių kunigų - Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus nuteisimo sunkiomis laisvės atėmimo bausmėmis. Laiške pažymima, kad amerikiečiai katalikai jautriai pergyvena jų tikėjimo brolių Lietuvoje ir kituose kraštuose persekiojimą, religinės veiklos varžymus.

Amerikiečių katalikų konferencijos generalinis sekretorius kviečia Amerikos vyriausybę imtis žygių, kad sovietinė valdžia išlaisvintų nuteistuosius lietuvius kunigus ir leistų jiems sugrįžti į pastoracinį darbą.

Lietuvių kunigų išlaisvinimo klausimu, amerikiečių katalikų konferencija taip pat kreipėsi į Senato užsienio reikalų komisijos pirmininką Charles Percy.

PLB IR VLIKO PASITARIMAI

PLB ir VLIKO valdybų atstovai 1983 m. gruodžio 17 d. susirinko pirmojo pasitarimo iškilusiomis jų tarpusavio santykių problemoms išlyginti. Atstovai priėmė šešių punktų pareiškimą, kurį perdavė tvirtinti savo institucijų valdyboms. PLB valdyba, atlikusi korespondencinį balsavimą, šį pareiškimą balsų dauguma priėmė sausio 23. Ateinančiame savo akivaizdiniame posėdyje kovo galė ar balandžio pradžioje PLB valdyba paruoš gaires, nusakančias, kaip ji praktiškai supranta minėto pareiškimo punktus ir kaip jie turėtų būti vykdomi geresniam abiejų institucijų sugyvenimui ir bendros išėivijos lietuvių santikos labui.

Lietuvos suverenumo sargyboje

Rašo Albinas Pocius

(Paskaita skaityta Vasario 16-tos minėjime

Melbourne)

1918 m. Vasario 16 d. Gedimino mieste Vilniuje, susirinkę Tautos Tarybos nariai paskelbė Lietuvos Nepriklausomybę.

Paskelbus Nepriklausomybės Aktą, laisvė dar neatėjo į mūsų kraštą. Lietuvoje tada siautė stipri kaizerinės Vokietijos okupacija. Iš rytų jau slinko Rusijos bolševikai, o iš pietų lenkų dvarponių legionai, nenorėdami pripažinti teisės lietuvių tautai į laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvos vyriausybė po 8 mėn. delsimo, matydama, kad derybos mums laisvės neatneš, 1918 m. lapkričio 23 d. pašaukė Lietuvos vyriausybę ginti jaunos valstybės laisvę. Išgirdę Lietuvos vyriausybės šauksmą, išėjo naujosios gadinės karžygiai mūsų savanoriai - kūrėjai, kurie sunkiose kovose prie Alytaus, Dauguvos, Vilniaus, Radviliškio ir Klaipėdos apgynė Vasario 16 d. Aktą ir suteikė mums 22 laisvo gyvenimo metus.

Lietuvos valstybės atstatymo šventė, Vasario 16-toji yra mums visiems brangi diena.

Ji yra šventa ir neatšaukiama, galiojanti visiems laikams ir visoms kartoms, Tėvynėje ir išėivijoje, iki Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma valstybė.

Vien tik todėl, kad nenorėjome nusilenkti prieš okupanto status ir mes esame priversti gyventi toli nuo savo tėviškės gimtųjų

namų. Tačiau nežiūrint kur mes begyvenatume ir kur mes bebūtume, mūsų pareigos savo tautai pasilieka kartu su mumis.

Mes, gyvendami laisvėje, galime ir privalone skelbti visam pasauliui apie sovietinio okupanto kriminalinius nusikaltimus prieš lietuvių tautą ir visą žmoniją.

Mes negalime tylėti, kada visa tauta yra nelaimėje. Prieš 40 metų, karo audrai einant vėl į Vakarus, mes turėjome palikti savo tėviškės namus. Ar prisimeni kada patrankom gaudžiant, atsiveikindamas su tėvų sodyba, tu paskutinį kartą žvelgdamas į savo krašto žaliąsias pievas ir kaip jūra banguojančius kviečių laukus tada prisieikei prie pakelės kryžiaus, kad svetur iškeliavęs išliksi padoriu žmogum, neišsivadėsi savo tėvų kalbos ir visą amžių kovosi, kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma.

Tavo priesaika padaryta prieš Dangų ir Lietuvą tebegalioja ir šiandieną. Mūsų tauta, būdama paverpta, negali laisvai išreikšti savo valios ir aspiracijų laisvam gyvenimui, todėl mūsų visų išėivijos lietuvių šventa pareiga yra kalbėti už savo tautą.

Kad mūsų tauta tebėra gyva ir nenusilenkė okupantui liudija Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos puslapiai, gausi pogrindžio spauda ir laisvės kovotojų teismai. Jie ten

drąsiai ir be jokios baimės išpažįsta savo tėvų tikėjimą ir reikalauja laisvo apsisprendimo teisės. Jie ten tėvynėje, kovodami už Dievą ir Lietuvą, tikisi ir reikalauja, kad mes jų kovą paremtume ir išjungtume į bendrą kovos frontą.

Mes turime visada atsiminti, kad kiekvienas lietuvis, nesvarbu kur jis begyventų sveitiname krašte, yra lietuvių tautos reprezentantas, nes iš jo elgesio kiti vertins mus visus ir spręs ar mūsų tauta yra verta laisvės.

Kas nenori būti savo tautos kenkėjas, tas visada atsimins, kad jis, būdamas mūsų bendros laisvės kovos dalyvis, turi garbingai atlikti savo pareigas per lietuviškas parapijas ir bendruomenę išjungdamas į visos tautos likiminę kovą.

Mes turime parodyti visiems kitataučiams, kad neužmiršome savo tėvų krašto, kurį ne teisėtai susitarę su Hitleriu pagrobė Maskvos imperialistai.

Kad Lietuva pagal tarptautinę teisę tebėra suvereninė valstybė įrodo faktas, jog didžioji dalis Vakarų pasaulio valstybių nepripažįsta de-jure Pabaltijo respublikų inkorporacijos į Sovietų Rusijos vergų imperiją ir daugelyje kraštų tebeveikia Lietuvos konsulatų ir atstovybės. Kad pagal tarptautinę teisę Lietuva tebėra suvereninė valstybė, nors jos fukcijos dėl okupacijos ir yra sustabdytos, liudija šie faktai. 1920 m. nustatant Lietuvos sienas ir pasirašant Taikos sutartį, Sovietų Rusija išsivadėjo bet kokių preten-

Nepriklausomybės šventė Adelaidėje

Per pasaulį praėjo Vasario 16-ji, surasdama kiekvieną iš pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių, primindama Nepriklausomybės šventę laisvoje Tėvynėje, kada keliais ir take-liais į miestelius plūdo minios, kada nušveistomis uniformų sagomis žaizruodami aikštėje prie žalios vėliavos rikiuodavosi šauliai, kada kumštines pirštines įmautos rankos nešė žydrią pavasarininkų vėliavą, kada laisvos šalies laukais galingai skambėjo giedamo himno žodžiai - Lietuva, tėvynė mūsų.

Vasario 16-toji atėjo ir vasaros saulės nurudintais Australijos laukais. Atėjo ir supurtė kiekvieną lietuvių, primindama, kad mes skiriamės nuo kaimyno australo, kad mūsų tėvynė prie Nemuno, kad ten, vietoj turėtoms laisvės, viešpatuoja vergija.

Adelaidėje pirmas supurtymas įvyko L. Gerulaičio ir J. Vabolienės rūpestingai paruoštoje lietuviškoje radijo valandoje, kurios pagrindą sudarė patriotiniai įtaigi Apyl. V-bos pirm. Č. Zamoiskio kalba ir šventiškos priedandros romantika dvelkianti muzikos ir poezijos pynė, kurioje be minėtų programos paruošėjų gražia deklamacija įsijungė Siet. Kubilius.

Sekmadienį, vasario 19 d., pakeičiant vėliavas LK Centre, prie išsiriškiavusių organizacijų vėliavų mintį pažadinantį žodį tarė Pr. Pus dešris. Sv. Kazimiero šventovėje kun. A. Spurgio už žuvusius už Lietuvos laisvę aukotose iškilmingose Mišiose lektorium buvo Apyl. V-bos pirm. Č. Zamoiskis. Auką atnešė Jz. ir Br. Lapšiai. J. Ramanauskį pritarant vargonais bažnytinis Sv. Kazimiero choras pagiedojo eilę patriotinių giesmių. Kun. A. Spurgis pasakydamas pamokslą akcentavo Tėvynės meilę, kuri turinti pasireikšti meile kiekvienam lietuviui. Mišiose dalyvavo šešios organizacijų vėliavos.

Nepriklausomybės šventės minėjimą Lietuvių Namuose grakščiu žodžiu pradėjo Apyl. V-bos pirm. Č. Zamoiskis. Pagerbus žuvusius atsisotėjimui ir "Lituania" choro giesme, gerai paruoštą paskaitą aiškesnę rezistenciją Lietuvoje ir prie jos prisidėjimo galimybes laisvėje esančių lietuvių skaitė V. Baltutis. Po to prasidėjo sveikinimų eilė. Svei-

kino etnikų ir pabaltiečių organizacijos, estai, latviai, lenkai, ukrainiečiai... O kadangi kai kurie iš sveikinusių išdrožė išistas paskaitas, tas programos punktas užtruko apie valandą laiko.

R. Pranckūnaitė pravedė premijų įteikimą Lituaniščių kursų studentams. Išskirtinų žodžių buvo višiminta D. Baltutytė, kuri ypatingai gerai išlaikiusi lietuvių kalbos egzaminus brandos atstatyti. Kursantės A. Baltutytė ir L. Jablonskytė, akompanuojant L. Valiulytę, paskaitė eilėraštku. Po ilgesnės pertraukos vėl lietuvių tarpan grįžęs solistas P. Račkauskas, pianinu palydint M. Hanusiak, nuotaikeingai padainavo A. Kačausko - Mano gimtinė, St. Šimkaus - Mergužėle brangi ir Oi greičiau, greičiau, Iškilusis deklamatorius Siet. Kubilius stiprių emocijų krūvi tekste ir perdavime išjautusiai perdavė A. Drilingos eilėraštyje Lietuva.

Malonu buvo taip pat po ilgesnės pertraukos išgirsti pianistę M. Dumčiuvienę, kuri Chopino Fantasy impromptu ir Sindingo Rustle of Springs parodė ne tik pasigėrėtiną skambinimo techniką, bet ir moteriškai jautrią išpildytų dalykų interpretaciją. Programą salėje užbaigė G. Vasiliauskienės diriguojamas "Lituania" choras, padainavęs A. Vanagaičio - Laisvės varpas, Č. Sasnausko - Kur bėga Šešupė, J. Stroliaus - Parveski, Viešpatie, su P. Račkausko solo partija, ir M. K. Klajūno - Audros siaučia. Tarp dainų įsijungė dr. D. Viliūnaitė paskaitusi B. Brazdžionio - Bėgimas iš Tėvynės. Akompanavo L. Valiulytė. Minėjimas užbaigtas vėliavų nuleidimo apeigomis prie Lietuvių Namų, kurias pravedė vietos ramovėnai.

Šį Apyl. V-bos suruoštą minėjimą vertinant šalia geros ir rūpestingai paruoštos programos disonan su iškyla jos nežmoniška ilgas užtrukimas net nepersikirtas pertrauka. Taip pat ateityje reiktų suderinti malonumą, kurį karštą dieną teikia Lietuvių Namų šaldymo sistema su jos keliamu triukšmu, užmušančiu visą salės akustiką dainininkams, instrumentalistams ir deklamatoriams. Reikia pasidžiaugti gražiu Apyl. V-bos solidarumu minėjimo programą pasidalintai

pravedant šalia pirmininko įsijungiant Valdybos nariams A. Skipariui ir V. Vosyliui.

Minėjimas užbaigtas Apyl. V-bos suruoštomis vaišėmis kviesstiams svečiams ir programos dalyviams. Pr. P.

KITATAUČIAI SUSIRŪPINĘ KUN. S. TAMKEVIČIUM

Kongresmanas John E. Porter iš Illinois valstijos Lietuvių Informacijos Centrui New Yorke pranešė, kad sausio 17 d. parašė laišką sovietų ambasadoriui Anatoliui Dobryninui. Laiške išreiškė susirūpinimą kun. Sigitu Tamkevičium.

"Kaip JAV Kongreso Žmogaus Teisių sambūrio kopirmininkas, aš atstovauju 170 Kongreso narių, kurie yra pasiryžę padėti žmonėms, kurių pagrindinės laisvės yra varžomos", rašė kongresmanas Porter.

"Kaip žinote, religijos laisvė yra apsaugojama Sovietų Konstitucijos ir Helsinkio Baigiamojų Akto, kuriam TSRS pritarė. JAV interpretuotų Helsinkio susitarimais remiantį sovietų elgesį teigiamu žingsniu į Sovietų - JAV ryšių gerinimą", - tęsė kongresmanas.

Baigdamas laišką, kongresmanas Porter sakė: "Ponas ambasadoriau, aš prašau Jūsų tarpininkavimo padedant paleisti kun. Tamkevičių ne tik jo parapijiečių naudai, bet dviasioje išsaugoti žmogaus teises visiems".

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai prašant, vyskupas Frank Murphy, Baltimorės arkivyskupijos Teisingumo ir Taikos komisijos pirmininkas, sausio 10 d. parašė laišką senatoriui Charles Percy apie kun. Sigitu Tamkevičiaus nuteisimą.

"Aš norėčiau uždokumentuoti savo pasipriešinimą šiam teismui bei prašyti Jūsų iškelti viešumon pasibjaurėjimą bei neteisėtumą, kurį pajunta visi katalikai ir tikintieji dėl šių Sovietų Sąjungos žygių", - rašė vyskupas Murphy, sužinojęs apie kun. Tamkevičiaus nuteisimą.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ METRAŠTIS

LEIDJŲ PRANEŠIMAS

AL Metrašcio visa surinkta medžiaga atiduota į spaustuve. Buvo planuota ir tikėtasi metraščių išleisti š.m. sausio mėn.. Dėl įvairių priežasčių ir susidėjusių aplinkybių, ne priklausančių nuo leidėjų, metrašcio išleidimas užsitęs porą mėnesių ir tikimasi, kad balandžio mėn. metraštis pasirodys.

Antrasis metrašcio tomas buvo numatytas tokios pat apimties ir dydžio kaip ir pirmasis, bet gavus visą medžiagą neįmanoma buvo jos sutalpinti 300 puslapių leidinyje ir teko jį padidinti iki 473 psl. Žinoma, ir išleidimo kaina tolygiai pakilo.

Visiems rėmėjams ir prenumeratoriams gyvenantiems apylinkių ir seniūnijų artumoje, metraštis bus išsiuntinėtas per apylinkių valdybas ir seniūnijas, o platinimas vyks per spaudos kioskus, kur jų nėra, ir išleidimo kaina tolygiai pakilo.

Kviečiame visus Australijos lietuvius įsigyti šį vertingą ir įdomų istorinį leidinį ir paremti jo išleidimą. Metraštyje yra daug straipsnių ir nuotraukų apimančių visą mūsų kultūrinį, religinį ir visuomeninį gyvenimą.

Šis leidinys bylos apie mūsų darbus ir pastangas išvilioje stengiantis išlikti ištikimais savo kraštui ir Lietuvos laisvės idėjai.

AL Metrašcio Leidimo Komisija

940 Čekoslovakijos piliečių pasiuntė laišką respublikos prez. Husak ir krašto vyriausybei, protestuodami prieš sovietinių branduolinių raketų dislokavimą Čekoslovakijos teritorijoje. Laišką pasirašiusieji čekoslovakai pažymi, kad branduolinio ginklo plėtimas sudaro didžiausią pavojų ne tiktai Čekoslovakijai, bet ir visam pasauliui.

sijų į Lietuvą visiems laikams, bet tas nesutrukdė Maskvos diktatoriams per Rusijos nau dai dirbančią komunistų partiją slapta knistis po Lietuvos valstybės pamatais.

1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje, Hitleris su Stalinu, norėdami pasidalyti Europą, pasirašė nepuolimo, savitarpinės pagalbos ir amžinos draugystės sutartį, pagal kurią Estija, Latvija ir pusė Lenkijos turėjo tekti Rusijai, o Lietuva ir kita pusė Lenkijos Vokietijai. Prasidėjus vokiečių - lenkų karui ir mums nėjus atsiimti savo Vilniaus, buvo sudaryta rugsėjo 28 d. nauja sutartis, pagal kurią Sovietai gauna Lietuvą, o vokiečiai už tai pasiima didelius Lenkijos plotus su Liublinu, Bugo ir Voslės upių linijoje.

1939 m. spalio 10 d. Lietuvos delegacijai Maskvoje Kremliaus rūmuose, pasirašant Vilniaus perdavimo Lietuvai sutartį, tą pačią naktį, tuose pačiuose rūmuose, kitoje koridoriaus pusėje esančioje salėje, NKVD generolai turėjo slapta posėdį, kur buvo nustatomas planas Lietuvos gyventojų deportacijoms dar Pabaltijo kraštų neužėmus. Pasirašius Vilniaus perleidimo sutartį, Stalinas su Molotovu padarė lietuvių delegacijai iškilmingą banketą.

Vaišių metu Stalinas dažnai išeidavo iš banketo ir eidavo į kitą salę, kur buvo svarstomi planai Lietuvos užėmimui ir gyventojų deportacijoms. Sugrįžęs iš kito posėdžio prie lietuvių delegacijos, Stalinas vėl klaikiai šyp-

sodamasis pakartotinai užtikrindavo mūsų delegaciją, kad Maskva niekada nesikiš į Lietuvos respublikos vidaus reikalus, o rusų bazės yra tik apsiginti nuo Hitlerio agresijos. Vaišių metu Stalinas paėmęs kaukaziško vyno bonką, įdavė ministeriui Bizauskui sakydamas: "Parvesk savo žmonai kaip draugiškumo dovaną". Už metų atėję rusai Bizauską su šeima suėmė ir išvežė į savo kalėjimus.

Vilniaus perleidimo sutartis buvo pasirašyta 1939 m. spalio 10 d., o deportacijų taip vadinamas gen. Serovo planas pasirašytas po 12 val. nakties, todėl turi spalio 11 dienos datą. Šitas epizodas parodo dvideidišką ir melu pagrįstą komunistų politiką.

Leninas, Stalinas, Brežnevas ir Andropovas nekartą yra pasakę, kad visos su kapitalistais sudarytos sutartys sovietų nesaisto, nes pagal komunistų doktriną, kitų valstybių vyriausybės yra neteisėtos. Vienintelė tuose kraštuose teisėta vyriausybė esanti vietos komunistų partija ir sovietų konsulatats.

Jie taip pat sako, kad santykiuose su kapitalistais jokie moralės dėsniai komunistų nesausti ir melas, prievarta bei teroras yra naudingi, jeigu jie padeda priartinti pasaulinės revoliucijos planus.

Mums atgavus Vilnių ir rusams įvedus savo kariuomenės bazes, buvo tik laiko klausimas, kada sovietai pradės savo su Hitleriu sutartus derybų planus.

1940 m. gegužės mėn. Churchill Anglijos parlamente paskelbė, kad sovietai telkia Raudonosios armijos divizijas prie Estijos, Latvijos ir Lietuvos sienų. Sekančią dieną Molotovas pikčiausiai žodžiais išplūdo Churchill, kad tai esanti fašistų ir kapitalistų propaganda prieš taikingą Sovietų Rusiją. O visgi tai nebuvo propaganda, nes už 6 savaičių rusų tankai jau riedėjo Kauno ir Vilniaus gatvėmis.

Sovietai, užėmę Lietuvą, visais balsais trimitavo, kad jie atėjo darbo žmonių kviečiami padėti įvesti sovietinę santvarką, tačiau tikrovėje jie atėjo pagal susitarimą su Hitleriu grąšindami Lietuvai 24 val. ultimatumu, o įsibrovė net nelaukdami tų 24 val. pabaigos.

Viskas nuo pradžios iki pabaigos buvo melas ir apgaulė. Rusai, užimdami Lietuvą, sulaužė 28 su mumis sudarytas sutartis, įskaitant ir paskutinę vos prieš 8 mėn. sudarytą savitarpinės pagalbos ir nepuolimo sutartį penkiolikai metų.

Okupantas Lietuvos mokyklose ir istorijos vadovėliuose klaidina jaunimą, sakydami, kad jie į Lietuvą atėjo darbo žmonių kviečiami. Darbo žmonės jų visai nekvieta, o komunistų partija neturėjo jokios teisės kviesiti, nes tada teturėdama vos 800 narių, nesudarė nei vieno procento Lietuvos gyventojų.

(Bus daugiau)

Vasario 16 - toji Sydnėje

Nepriklausomybės šventė Sydnėje paminėta per dvi dienas. Vasario 17 d., penktadienio vakare, Lietuvių klube įvyko jungtinis Estijos ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimas. Tai antras bandymas švesti šią šventę kartu su estais. Jeigu pernai jis buvo kiek silpnesnis, tai šiemet reikia pasidžiaugti tiek dalyvių skaitlingumu, tiek šio minėjimo pravedimu.

Jungtinėmis jėgomis buvo suorganizuota visų trijų Pabaltijo valstybių meno paroda. Prieš minėjimą, šios parados organizatorė Dr. G. Kazokienė, BDS BA MA, supažindino svečius su pabaltiečių įnašu Australijos mene ir pakvietė oficialiai šią parodą atidaryti Banks towno miesto Bibliotekos vedėją Mr. Cec. Churm. Mr. Churm pasidžiaugė pabaltiečių aukšta kultūra ir menu. Gretimai kitame kambaryje vyko ir visų trijų Pabaltijo valstybių spaudos bei literatūros paroda. Estus parodoje su savo kūriniais atstovavo menininkai: Liibus - Lakeman Vaike, Manberg Karl, Matkevitch Leonard, Pihlak Vella ir Reissar Tiiu. Latvius Krumins Gunars, Krumins Imants, Spogis - Erdmanis Vija, Veinbergs Viktoris. Lietuvius Abromas Jonas Jun., Nijolė Bižytė, Kraucevičiūtė - Gruzdeff Leeka, Meškėnas Vladas ir Leonas Urbonas. Paroda buvo gausiai aplankyta gausios publikos iš įvairių bendruomenių. Reikėjo tačiau greitai skubėti į klubo auditoriją, kur vyko pats minėjimas. Minėjimą atidarė Estų bendruomenės pirmininkė Tiiu Krol - Simmul. Ši jauna moteris visiems jau gerai pažįstama, puikiai kalbėjoja, taikliai pristatė šios dienos reikšmę dviem šimtams pabaltiečių ir kvietinių svečių iš kitų bendruomenių bei organizacijų ir parlamento nariams. Ministerį pirm. atstovavo Prospect apylinkės atstovas Dr. R. Klugman, kuris ir buvo pirmutinis kalbėtojas. Sunku žmogaus klausyti, kai jis neturi ką pasakyti. Savo įžangine kalba Tiiu Krol - Simmul iškėlė susirūpinimą, kad mokyklose neteisėtai mokymai vaikai istorijos apie Pabaltijo valstybes. Dr. Klugman padailino, sakdamas, kad jis labai abejoja ar šių dienų mokyklose iš viso yra mokinama istorija? Kam rūpi Pabaltijo valstybių istorija? - sakė Klugman. Reikia tikėtis, kad kiti ALP parlamentariai kitaip galvoja? Visai kitaip kalbėjo senatorius Dr. Peter Baume, kuris atstovavo opozicijos federalinį lyderį Andrew Peacock, Pastebėjo sen. Baume, kad pabaltiečiai buvo pirmieji pokariniai imigrantai ir kad jiems buvo sunkiausia pradžia. Vėlesni imigrantai susilaukė jau visokių lengvatų ir paramos.

Senatorius Baume priminė, kad ir jo seneliai turėjo bėgti iš Vengrijos dėl žydų persekiojimo. Žydu Pasover šventėje, kuri išpuola 16 balandžio, sakė, kad jų maldose yra įrašyti žodžiai: "Sekančiais metais pasimatysime Jeruzalėje". Ir tai atsitiko jo gyvenime. Liepė neprarasti vilties ir sekančiais metais susitikti Lietuvoje ir Estijoje. Toliau kalbėjo senatorius Mason, demokratas. Pasidžiaugė, kad pabaltiečiai davė didelį įnašą Australijai. Lyg keistai nuskambėjo jo išsireikškimas, kad pabaltiečiai pasidarė padorus ir civilizuoti piliečiai (became decent and civilized). Nejaugi senatorius galvoja, kad mes atvykome iš laukinių tautų?

Sveikino Peter Phillips, kuris reprezentavo NSW opozicijos lyderį Nick Greiner, kuris turėjo išvykti į Melbourną. Janis Ritenis atstovauja Latvių Bendruomenės Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje, taip pat centrinį Baltų Komitetą Australijoje, kvietė prie darbo kiekvie-

na individą, ne tik komitetus. Padarė platų pranešimą apie Baltų komiteto veiklą, pranešdamas, kad yra pasiūsti į Cemberrą trys ekspertai, kurie kalbės ir informuos visus parlamento narius dėl Pabaltijo valstybių dekolonizacijos. Jeigu tai pavyks, Australijos balsas Jungtinėse Tautose turėtų daug įtakos.

Dr. A. Mauragis užbaigė oficialią dalį padėkodamas svečius ir rengėjams šios gražios šventės ir pakvietė visus prie vaišių. Buvo draugiškai pasikalbėta ir pabendrauta su įvairių tautybių atstovais ir parlamento nariais. Apgailėtina, kad į šitokius kultūringus parengimus atsilanko ir tokių tautiečių, kurie nieko turbūt nesupranta ir nieko nenori girdėti, ir gadina lietuvių vardą ir svečių nuotaiką bumbėdami išsiai per visas oficialias kalbas.

II dalis Vasario 16-tosios

Sekmadienį, vasario 19 d. buvo iškilmingos pamaldos, kurias aukojo prel. P. Butkus, giedojo Dainos choras, diriguojant Birutei Aleknaitei ir akompanuojant Dr. Ramučiu Zakarevičiumi. Organizacijos: ateitininkai, skautai, šauliai, ramovėnai, sportininkai ir Apylinkės Valdyba dalyvavo su vėliavomis ir gausiomis palydomis.

Prieš pamaldas buvo renkamos aukos Tautos Fondui, Lietuvos laisvės kovai, buvo surinkta \$ 700. Dėkingi TF atstovams Nijolei Vaičiurytei ir Albinui Ginūnui ir visiems reikalą suprantantiems aukotojams.

Po pamaldų 3 val. viešas minėjimas Lietuvių klubo auditorijoje. Minėjimas tiek publikos gausumu, tiek programos išpildymu buvo labai sėkmingas.

Sydnėjaus Apylinkės pirm. Dr. A. Mauragis trumpu žodžiu atidarė minėjimą, iškviestas prel. P. Butku MBE invokacijai. Sekė prof. Algio Kabailos labai įdomi paskaita. Prelegentas daug dėmesio kreipė į tautinį sąmoningumą. Deja, tiems, kuriems jo trūksta, arba į minėjimą neatvyko, arba paskaitą praleido gretimai esamame bare. Virš 300 tautiečių ją atydziai išklausė ir džiaugėsi ją girdėję.

Po paskaitos sekė įdomus jaunimo pasirodymas - vaizdelis paruoštas Edvardo Lašaičio. Tai dviguba scena vaizduojanti jaunimą ir senelį po smūkeliu Lietuvoje ir kitose pusėje jaunimą iševijoje. Organizacijų atstovai jautriai perdavė savo mintis apie tą kraštą, kur gimė jų tėvai.

Minėjimą užbaigė Sydnėjaus Dainos choras, dirg. Birutei Aleknaitei, padainuojant Šiaurės pašvaistę Kur giria žaliuoja ir Laisvės Var-

Išnuomojamas kambarys su virtuve North Altona Vic. Skambinti telef. 314 8141. Gali būti moteris ar vyras.

~~~~~

UŽGAVENIŲ VAKARAS

Nuoširdžiai kviečiame visus atšvesti smagias Užgavėnes su Melbourn Dainos Sambūriu.

Kovo 6 d., antradienį, 7 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Lauksime su blynais, dainomis ir staigmenomis.

Iki malonaus pasimatymo!!! Melbourn Dainos Sambūris

pą. Po Dr. A. Mauragio padėkos žodžio buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Publika buvo sužavėta gražiu choro giedojimu bažnyčioje ir minėjime. Viršutinėje salėje dar tebevyko meno paroda, kurią daugumas aplankė ir pasigrožėjo pabaltiečių menininkų kūriniais.

Tai buvo prasminga šventė ir gražiai praveista. Dėkingi esame ALB Apyl. Valdybai už taip sklandžiai praveistą Nepriklausomybės šventės minėjimą. kor.

GEELONGAS

SUDARYTAS ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖS RUOŠIMO K-TAS

Geelongo Skautų Židinio vadovybė, norėdama sėkmingiau suruošti Lietuvos karalaicio ir globėjo šv. Kazimiero 50 metų mirties sukakties minėjimą Geelonge, vasario 11 dieną išsiuntinėjo vietoje veikiančių lietuviškų organizacijų valdyboms kvietimus, prašydama iš savo organizacijų valdybų paskirti po vieną asmenį atstovauti savąją organizaciją šios šventės ruošimo komitete.

Kadangi šios šventės sėkmingas pravedimas yra bendras visų geelongiečių rūpestis, organizacijos Židinio vadovybės kvietimą priėmė palankiai ir jų valdybos delegavo savo atstovus sudaryti minėtą komitetą.

Be pačio šventės rengimo pradininko skautų Židinio kanclerio v.s. Algirdo Karpavičiaus į ruošimo komitetą įsijungė Geelongo Lietuvių Sąjungos klubo pirm. Juozas Gailius, Šatrijos skautų tunto tuntininkas s. Vytautas Mačiulis, Geelongo Lietuvių Sporto klubo "Vyčio" valdybos narys Vytautas Bindokas. Tuo pačiu Geelongo LSK "Vyčio" valdyba paskyrė ruošimo tikslams \$ 30.

Nors jau didesnė šventės minėjimo darbų ir atliktą, pirmąjį šis komitetas savo posėdį turėjo vasario 21 dieną, kuriame buvo išklaustas pranešimas apie atliktus darbus ir aptarta minėjimo ateiities neatlikti darbai.

Komitetui linkima sėkmės šios didžiosios šventės ruošimo darbuose. ALKA

MELBOURNAS

DĖMESIO PENSININKAMS

Yra kilusi mintis įsteigti Melbourn pensininkų klubą. Suinteresuoti pensininkai, kurie pritarę tai idėjai, prašomi skambinti R. Semetui telefonu 874 2250. Atsiradus pakankamai pageidaujančių, bus suauktas tam tikslui susirinkimas. Klubo tikslas: pagyventi ir pajauvinti pensininkų gyvenimą, suruošiant privačias profesines paskaitas literatūros, meno, medicinos, finansų bei politikos klausimais, ruošti atostogines keliones, pasinaudoti papigintomis kainomis einant į koncertus, teatrus, kinus bei restoranus.

Įvykiai

— Filipinuose teisiamas kun. Gore ir keli jo draugai. Jie kaltinami žmogžudyste - šamokslu ir žmogžudyste. Kun. Gore yra australas iš Pertho. Teismas prasidėjo, bet jis eina labai pamažu. Kun. Gore sako, kad šitai jis gali užtrukti iki 10 metų. Filipinuose besilankydamas Australijos užsienio reikalų ministeris Hayden prašė Filipinų prezidentą Marcos, kad teismą pagreitintų. Atrodo, lyg tyčia teismas vilkinamas, kad kaltinamieji ilgiau sėdėtų kalėjime.

— Australai mėgsta sportą. Jie sportuoja visi: vieni aikštėje su futbolu, o kiti - pinigais. Žiūrovai uždeda už vieną ar kitą komandą. Taip Viktorijoje sporto ministeris Mr. Tresize sutvarkė taisykles, kaip "uždėti". Taip ateinančiame sezone jau galės futbole legaliai "uždėti".

— Beirutą amerikiečiai jau palieka. Syrijos daliniai atsiveikindami Amerikos laivus apšaudė. Lai vai tačiau atsiliepė ir paleido į Syrijos pozicijas gerą seriją šuvių. Taip Amerika paliko Lebanone apie 300 savo aukų. Taip prezidentui Reagan šis atsitikimas prieš rinkimus yra gana nemalonus.

— Medicinos daktarai nepatenkinti Medicare tvarka. Viešose ligoninėse jie turi pasirašyti kontraktą pagal Medicare tvarką, tačiau jie su tuo nesutinka. Viktorijoje eina pasitarimai su sveikatos ministru Mr. Roper. Jei ministras nenusileis, tai gali būti daktarų streikas. Šią naują Medicare santvarką peikia ir liberalų partija.

— Sydnėje vienam vyrui įdėta nauja širdis. Operaciją darė Dr. Chang. Po operacijos ligonis jaučiasi gerai. Kol iš vieno žmogaus išėmė širdį ir įdėjo kitam užtruko 73 minutes. Pati operacija, žinoma, truko daug ilgiau.

— Irakos bombarduoja Irano tanklaivius, kuriais vežamas benzinas. Nuostolis ne tik Iranui, bet ir kitiems kraštams, kurie perka benzina iš Irano.

— Lebanono prezidentas Gemayel atšaukia savo sutartį su Izraeliu. Js buvo susitaręs, kad Izraelis atitrauks savo kariuomenę iš Lebanono teritorijos. Dabar jis lyg nori prašyti, kad Izraelis padėtų kovoje prieš Syrijos dalinius.

— Naujojoje Zelandijoje pagėbo vienas pacientas iš psichiatrinės ligoninės ir žada jis paleisti dujas, kurios užmuša žmogų. Jis yra studijavęs chemiją ir gali tokias dujas pagaminti, jei turės priemones. Policija stropiai jo ieško.

— Melbourn du banditai susipešė dėl panos. Vienas buvo paleistas iš kalėjimo anksčiau, o kitas už kelių dienų. Abu jie susitiko pas tą pačią merginą. Greit prasidėjo dvikova šaltais ginklais - peiliais. Dvikova baigėsi lygiom - abu krito negyvi. Tragiška, bet ir komiška. Abu mat su praktika, abu apiplėšę bankus ir naudoję ginklą.

MELBOURNAS

PUTVINSKIO MINĖJIMAS

Melbourn Didž. Liet. Kunigaikš čio Vytenio šaulių kuopa kuopa 11 d. mini šaulių įkūrėjo Vlado Putvinskio 55 metų mirties sukaktį. Visi šauliai renkasi uniformuoti 11. 30 val. lietuvių bažnyčios kieme. Visi rikiuotėje žygiuoja pamaldoms. Po pamaldų minėjimas Lietuvių Namuose, bendruomenės kambaryje 2. 45 val. p.p. Programoje žuvusiųjų pagerbimas, atidarymas, sekretoriaus kvietimas, paskaita ir trumpa meninė programa.

Šaulių Kuopos sekretorius

I Š M Ū S Ų P A R A P I J Ų

Ir sumainė aukso žiedus

lietuviškai ir angliškai. Sveikino jaunosius kun. Pr. Vaseris, kuris juos sutuokė, kalbėjo jaunosios tėvelis Raimondas Vyšniauskas, o po to r. jaunojo - Cyril Stephens. Vyriausias pabrolys skaitė telegramas, kurių buvo nemažai. Daugiausia jų iš Amerikos. Ten jaunosios nemažai giminių.

Paskutinė kalba buvo jaunojo. Jis žvalus jaunikiš, mokslus baigęs tarnauja įstaigoj. Padėjo jis savo tėvams, o taip pat jaunosios tėvams už puikią žmoną, visiems svečiams už dalyvavimą ir dovanas. Nepamiršo ir šeiminių, kurios ruošė šias vaišes. (Kat. Mot. Draugija).

Tuo užsibagė oficialioji dalis. Stalo komendantas pakvietė jaunosius valsui. Muzikantai atrodė lyg buvo susimaišę. Jie pradėjo ne valsą, bet kažką kitą. Jaunieji sustojo, suglaudė galvutes ir klausė. Muzika grojo "Wedding Song". Jau na mergina giedojo: Ave Maria. Tai bene ispanės vienuolės sukombinuota "Wedding Song". Ji graži ir populiari. Po to orkestras pradėjo valsą, su kuo ir prasidėjo linksmoji dalis.

Dar nepamirštama ceremonija, kai buvo uždegtas vedybinis pyragas. Jaunasis net savo kalboje pasakė, kad jį padarė J. Valaitienė. Taip stalo komendantas ir pakvietė ją uždegti tą vedybinio pyrago žiburį. Šalia jaunųjų stovėjo aukštas raguolis. Kai uždegė, tai atrodė kaip olimpiados ugnis. Linksmoji dalis ilgai dar tęsėsi, kol jaunieji pamoko rankomis ir dingo. Taip dingo ir visa veselia.

Jaunoji Elytė Melbournui gerai pažįstama. Lietuviškai ji ne tik kalba bet ir puikiai rašo, ji rašė sporto žinias į šį laikraštį. Jaunasis irgi keletą žodžių išmokęs lietuviškai.

Jaunajai šeimai linkime puikiuos ateities. pv.

MELBOURNAS

Ateinanti sekmadienį, kovo 11 d. lietuviams pamaldas laikys kun. St. Gaidelis SJ. Pamaldos tuo pačiu laiku, kaip visuomet, 12 val. Prieš Mišias bus klausoma išpažinčių.

Geelonge lietuviams pamaldos kovo 18 d. 9 val. šv. Jono bažnyčioje, North Geelong. Geelongas mini šią dieną šv. Kazimierą. Pamaldose dalyvauja organizacijos su vėliavomis. Per Mišias giedos Melb. Parapijos choras.

Ateinanti savaitgalį išvyksta į Adelaidę autobusu Melb. Parapijos choras dalyvauti šv. Kazimiero Jubiliejuje. Vykstantieji privčiai mašina ar kuria kita priemone, prisistato į Katalikų Centrą, 6 Third Ave. St. Peters. Tel. 42 1633. Čia gaus visą šventės informaciją. Kurie nakvyne yra patys pasirūpinę, tiems, žinoma, vykti į Kat. Centrą nebūtina. Šventės banketas - pietūs bus sekmadienį po pamaldų Lietuvių Namuose, 6 Eastray St., Norwood. Tel. 42 1074.

Jono Kalinsko laidotuvių metu

vietoj gėlių aukojo šv. Mišioms: A. E. Eskirtai, G. Baleiša, V. Kozeniauskienė, K. Šimkūnas, S. A. Sabrinskai, B. O. Vitkauskai, J. Wlodarek, J. Mikštas.

Pakrikštytas Christopher Adam Bajoras, Antano ir Angelės sūnus. Krikšto tėvai Marytė Bajoraitė ir Nick Sofra.

Parapijai aukojo:

\$ 200 - O. Baltrušaitis, po \$ 75 - A. J. Jankevičiai, B. Kaminskas, \$ 60 - E. V. Stagai, po \$ 50 - S. B. Butkus, E. B. Pankevičiai, Špokevičienė, E. Matulionis, po \$ 40 - P. Augustinavičienė, Juoz. Petraitis, J. Juškevičius (Footscray), M. Kliukas, po \$ 30 - P. Naujokaitis, A. S. Steponavičiai, A. Klimas, O. Petravičienė, E. Dudėnienė, S. Bumblienė, \$ 25 - V. B. Židžiūnai, po \$ 20 - O. Rukšėnienė, V. Gabrelaitis, po \$ 15 - E. Zdanavičienė, J. Sniras, po \$ 10 - S. Pankevičienė, E. Stundzėnas.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Jūsų kun. Pr. Vaseris

Švento Kazimiero šventė Geelonge

Geelongo Skautų Židinio vadovybė, sudariusi vietoje veikiančių lietuviškų organizacijų atstovų komitetą, 1984 m. kovo 18 d., ruošia skautų Globėjo šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties minėjimą sekancia tvarka:

9 val. ryto - iškilmingos pamaldos St. John bažnyčioje, David St., North Geelong. Šv. Mišias atnašaus kun. Pr. Vaseris, kurių metu giedos Melbourne Lietuvių Parapijos choras. Organizacijos pamaldose dalyvauja organizuotai su vėliavomis. Tuojau po pamaldų vyksta į Geelongo Lietuvių Namus, 128 Douro St., North Geelong, kur bus tęsiama tolimesnė minėjimo dalis. Minėjimo tąsa bus pradedama Invokacija ir paskaita, kurią skaitys mūsų iškilusis kultūrininkas ir veikėjas LSS Australijos Rajono vadas s. Alb. Pocius.

Po paskaitos Melbourne Parapijos choras, vad. s. P. Morkūno, išpildys meninę dalį - religinių gies-

mių ir šventei pritaikytų dainų koncertą. Taip pat meninėje dalyje dalyvaus ir iškiliosios jaunosios dainininkės V. Bruožytė ir ps. B. Šaulytė. Choro ir dainininkių dainas padarys Zita Prašmuitaitė.

Meninei daliai pasibaigus, ten pat Lietuvių Namuose bus galima pasivaikinti pietumis, kuriuos paruoš Geelongo židiniai.

Kviečiami visi geelongiškiai ir Geelongo apylinkėse gyvenantys lietuviai kuo gausiau į Jo garbei ruošiamą minėjimą atsilankyti ir savo atsilankymu per Jį išmelti pas Aukščiausiąjį Laisvės Ryto Lietuvai. Kviečiami visi tą dieną praleisti šventinėje nuotaikoje, pasipuodami tautinėmis juostomis, moterys ir mergaitės - tautiniais rūbais, organizacijų nariai savomis uniformomis bei garbės ženklais, tuo parodydami, kad mes gerbiame savo tautos praeitį.

Alg. Karpavičius
Šventei Ruošti Komiteto vardu

AUSTRALIJA IR NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II kovo mėn. MA nariams skyrė sekančias intencijas:
b e n d r a j a - Šventųjų Metų mūsų atpirkimo vaisiai;
m i s i j ų - Už teisingumą ir evangelizaciją Afrikoje.
Trumpas rytmietinis aukojimas - Visą aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus širdie!

ŠVENTŲJŲ METŲ VAISIAI

Popiežius iš pat pradžių pareiškė, kad Šventieji Metai turi būti beartpilkas pasiruošimas dvidešimt pirmajam šimtmečiui. Vadinasi, jubiliejiniais metams pasibaigus, kas nors turėtų pasikeisti. Jo paties padarytas sugestijas galima suvesti į 3 punktus.

1. Katalikai turi pajusti didesnę atsakymą už tai, kas jie yra. Pasinaudodami Atpirkimo dovana jie neturi didžiūotis priklausą privilegijuotai žmonių klasei, bet verčiau būti nuolankiais žmonėmis bei suvokią savo atsakomybę ir pripažįsta, kad mūsų privilegijuotoji padėtis nėra mūsų nuopelnas, bet Viešpaties Jėzaus Kristaus ypating-

ga malonė. Iš to išvada - jei kas neįstengia įvertinti šios malonės ir nuolat prasižengia Dievui mintimi, žodžiais ir gerų darbų stoka, jie ne tik kad nebus išganyti, bet dar bus teisiami daug griežčiau. Todėl žmogui yra reikalingas nuolatinis atsivertimas kartu su Dievo baime, kuri yra Šv. Dvasios dovana.

2. Tas vidujinis atsivertimas turi įtaigoti mūsų didesnę išpareigojimą pasauliui, kuriame gyvename. Iš to seka, kad mūsų susitaikymas su Dievu neišvengiamai liečia susitaikymą su artimu Bažnyčioje ir su visais žmonėmis.

3. Jubiliejiniai metai pagal mūsų popiežiaus ypatingą pageidavimą teikia progą ir ekumeniniam bendravimui su visais broliais, kurie tiki į Išganytoją Kristų. Jis pareiškė: "jie irgi tiki, kad Atpirkimas yra pats didžiausias žmogaus išaukštinimas", kuris padėjo žmogui mirti nuodėmei, kad taptų dieviško gyvenimo dalininku". Jie irgi tiki, kad mūsų žmogiška būtis ir visa žmonijos istorija įgauna tikrąją reikšmę vien tik dėl neužginčijamos tiesos, kad Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo vienatinį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, neprazūtu, bet turėtų amžinąjį gyvenimą". (Jn. 3.16).

Kun. S. Gaidelis, SJ

P A D E K A

A.A. Kaziui Bukauskui amžinybėn išėjus, nuoširdžiai dėkome kun. Pr. Vaseriui už gedulingas Mišias ir atsiveikintimo žodžius.

Ačiū draugams ir pažįstamiems už gėles ir atėjimą į laidotuves. Dėkingi

Sūnus Robertas, dukterys Regina ir Elena su šeimomis

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJAUS PROGRAMA

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pavedimu Adelaidėje pradedami Šv. Kazimiero Jubiliejiniai Metai.

Kovo 10 d., šeštadienį

9 val. ryto Radijo valanda šv. Kazimierui.

4 val. p.p. Jubiliejinių Metų atidarymo akademija Lietuvių Katalikų Centro salėje.

6 val. p.p. Jubiliejinių Metų atidarymas šv. Kazimiero bažnyčioje. Tuoj po atidarymo bažnyčioje Religinis koncertas Liet. Kat. Centro salėje. (Choristams ir svečiams vakariene LK Centre).

Kovo 11 d., sekmadienį

11 val. Iškilmingos Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje.

1 val. p.p. Jubiliejinis banketas Lietuvių Namuose. (Kaina \$ 10). Atvažiuojantiems iš kitų miestų užsisakyti iki kovo 2 d. pas V. Neverauską, 36 Donald St., St. Mary's SA 5042, tel. 277 1129.

BRISBANE

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Artėjanti senatvė, kaip tas tinklas, gaudo žmones ir laiko poilsyje. Brisbaniečiai choristai betgi nepasiduoda. Visas jų dvidešimtukas ketletą savaičių prieš Vasario 16 šventę ėmėsi repetuoti ir paruošė minėjimui programėlę.

Minėjimas įvyko Railway Institute salėje, šeštadienį, vasario 18 d. Apylinkės Valdybos pirm. A. Perminas susirinkus apie 80 lietuvių, į garbės prezidiumą pakvietė: A. Reutienę, K. Stankūną ir V. Mus-teikį. Įnešus vėliavą V. Stakūno atžaloms: Daliai, Pauliui ir Monikai, Klemenso Stankūno anūkams, kapelionas paskaitė invocaciją — maldą, kurioje paminėjęs, kad du kart ilgiau jau esame tremtyje, kaip Lietuva buvo laisva, mes nenusime name ir esame pasiryžę tol kovoti ir dirbti dėl Lietuvos laisvės, kol mūsų krūtinėse plaks mūsų širdys. J. Luckus paskaitė trumpą, bet reikšmingą paskaitėlę, kurią paruošė abu su p. Perminu. Jie surankiojo įdomios medžiagos, kaip Vasario 16 aktas buvo pasirašytas, su ne dažnai girdėtomis smulkmenomis, kaip vokiečių Berlyno valdžia sutiko pripažinti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą, bet vietinė, okupacinė vokiečių valdžia Lietuvai neleido paskelbti nepriklausomybės akto, kurį Berlyno spauda paskelbė. Lietuviai išklaušė šios paskaitėles labai susikaupę. Mums labai malonu, kad paskaitėlės autoriai, būdami paprasti žmonės, be akademinių laipsnių sugėbėjo atrinkti tokią įdomią medžiagą iš mūsų tautos svarbiausiojo istorijos įvykio. Pasirodo, kai yra noras, visos kliūtys gali būti nugalėtos.

Mening minėjimo dalį pravedė E. Klimentė. Mišrus choras, diriguojamas Kiškūno, sutartinai padainavo: "Ten, kur žaidžia Nemunėlis" ir "Kur tas šaltinėlis". F. Luckienė padeklamavo Maironio "Kur bėga Šešupė". Moterys sutartinai atliko: "Ar tu žinai mielas broli" ir "Oi Lietuva motinėle". Mišrus choras

vėl padainavo: "Mane vežė iš namų" ir "Lietuva brangi". R. Platkauskienė padeklamavo antrą Maironio eilėrašį "Kur šiandieną jinais". Brisbaniečiai myli Maironį, nes jų Kapelionas dar matė jį gyvą kai dvejus metus buvo Kauno Kunigų Seminarijoje. Maironis buvo jos rektorium ir Bačinską dar vienus metus mokino moralinės teo-logijos.

Grojęnt V. Lorenzo elektroniam su kompiuteriais vargonams, buvo gražiai pasilinksminata. Ir svečiams iš Vokietijos Bliežiams ir Kerpiams viskas patiko.

Sekmadienį, vasario 19 d. buvo pamaldos, kurių metu, dalyvaujant nemažam skaičiui lietuvių, choras gražiai pagiedojo giesmes ir Tėve mūsų vargonais palydint p. Laukienei. Kapelionas pamokslė ragino vykdyti Evangeliją, mylėti net ir priešus.

LENKŲ PREMJERO VIZITAS

Kazimieras Sabbat, lenkų egzili-nės vyriausybės premjeras ir einantis prezidento pareigas, aplankė Brisbanę vasario mėn. viduryje. Aerodrome jį sutiko keletas lenkų ir Captive Nations valdyba, kurios tarpe buvo ir lietuvių atstovas kun. Bačinskas. Pareiškime spaudai K. Sabbat pasisakė, kad jo uždaviniai yra sekti kas dedasi Lenkijoje ir daryti įtakos per vietinę rezisten-ciją tautai siekiant pilnos nepriklausomybės ir puoselėti tautines bei religines tradicijas. Už Lenkijos sienų pasaulyje yra 12 milijonų lenkų, iš jų 80.000 Australijoje ir 4.500 Brisbanėje. Čia jie turi savo parapiją ir ketletą tautinių namų.

K. Bagdonas, Bažnytinio Komite-to pirmininkas, sulaukęs 65 metų amžiaus, baigė darbą geležinkelio valdyboje ir pradėjo ruošti stipriau įsijungti į lietuvišką veiklą. Iki šiol jis turėjo dažnai dirbti už Brisbanės ribų ir net į namus galėjo retai grįžti. P.B.

CANBERRA

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 19 d., sekmadienį, švenčiant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę, į Mišias susirinko gražus būrys Canberros lietuvių, uniformuoti Baltijos tunto skautai-tės su vėliavomis. Mūsų nuolatinis lankytojas kun. Pov. Martūzas per pamokslą pateikė daug minčių, išpūdžių šios šventės progą. Skautai dalyvavo skaitymo-se.

Po to Lietuvių klubo salėje į minėjimą vėl susirinko daug canberriškių, kur valdybos pirmininkas Dr. Kazys Kemežys tarė įžanginį žodį ir paprašė paskaitai Dr. Antaną Stepaną. Buvo įdomu išgirsti jaunesnės kartos kalbėtoją, nors jį jau matėme tautinių šokėjų tarpe, taip pat pravedant didesnio masto minėjimus. Matysim jį ir dažniau. Dr. A. Stepano paskaitoje buvo truputis istorijos ir daug įdomių samprotavimų apie mūsų tautos dabartį ir ateities perspektyvas. Sekė Lietuvos himnas ir tuoj prasidėjo sekančios kadencijos Apylinkės Valdybos rinkimai, kaip jau anksčiau visiems buvo pranešta.

Sudarius prezidiumą, po dabartinio pirmininko Dr. K. Kemežio ir Revizijos komisijos pranešimų, reikordiniu greičiu buvo pasiūlyti ir išrinkti 1984-85 metų kadencijai šie asmenys: Dr. Antanas Stepanas — pirmininkas, Romas Katauskas — vicepirmininkas, Kostas Makūnas — sekretorius, Audronė Kovalskienė - išdininke ir Vida Howe - Pužaitė - kultūriniai reikalai.

Užbaigai arbatėlė su užkandžiais ir video filmas: Pabaltijo okupacija.

Minėjimo metu buvo renkamas lietuvių nario mokestis ir vajuas aukos Lietuvių Bendruomenei. km

SYDNEJUS

Kurį laiką buvo pradingęs inž. Vytautas Juška. Pasirodo, dėl labai rimtų priežasčių.

Vasario 16 minėjime Vytautą vėl sutikome su jo gražia iš Lietuvos žmonele Aušra, na ir dar gražesne "lėlyte" dukrele Vaiva. Sveikiname Aušrą ir Vytautą bent šiose skiltyse su gražiu šeimos padidėjimu.

MŪSŲ LIGONIAI

Dainos choro rūpestinga išdinin-kė Aldona Kolbakienė paguldyta West Meade ligoninė.

Nuoširdi lietuviškų reikalų rėmėja, Anastazija Klemenienė iš Newcastello serga globoje savo dukros Nijolės Chen Sydnejuje.

Lietuvių klubo bibliotekos vedėjas Česlovas Liutikas taip pat buvo sunegalavęs, bet Vasario 16 minėjime jį vėl matome kaip paprastai su malonia šypsena.

Elena Zenkevičienė 94 m. sustiprėjo ir sugrįžo į namus pas savo sūnų Henriką.

Kor.

Adelaidės kronika

Mykolas Varoneckas, kuris dabartinius LK Centro rūmus perleido Sv. Kazimiero lietuvių parapijai ir kuris juos remontuojant įdėjo labai daug darbo ir aukos, kuris už nuopelnus kuriant LK Centrą išrinktas Parapijos Tarybos garbės nariu, vasario 26 d. su žmona Juzefa atšventė vedybų 60-ąsias metines. Tokieje retyje sukaktyje sveikindami linkime ilgą amžiųmi Dievo laiminamai porai gražių ateities dienų.

Aldoną ir Kęstutį Bagušauskus sveikinamė susilaukusius sūnaus Petro Jono.

Didelis remontas vyksta LK Centre. Ant viso pastato uždedamas naujas stogas. Tas darbas parapijai kaš tuos keletą tūkstančių dolerių. Tikimasi, kad parapijiečiai tą būtinai reikėjusi stogo pakeitimą nauju parems stambesnėmis aukomis.

Kazimierinių metų atidarymo datai sparčiai artėjant pasirošimas Adelaidėje vyksta smarkiu tempu. Jau platinami bilietai į atidarymo iškilnių banketą - iškilmingus pietus Lietuvių Namuose kovo 11 d. Adelaidiškiai yra raginami bilietus galimai greičiau įsigyti pas V. Baltutį, V. Neverauską, arba Pr. Pusedrį. Iš kitų miestų bilietus prašoma užsisakyti ligi kovo 2-os dienos pranešant V. Neverauskiui, 36 Donald St., St. Mary's, 5042, tel. 277 1129. Pietums bilieto kaina tik \$ 10.

Karo nebus. Adelaidėje gimsta dukros.

Sausio mėn. jauna lietuvių pora Jūratė ir Gintaras Kubiliai susilaukė dukrelės, o sūnus Dariukas — sesutės Laimos Veronikos.

Vasario mėn. bažnytinio šv. Kazimiero choro vadovė Nemyra ir jos vyras John Stapleton susilaukė pirmgimės dukrelės Aurelijos Birutės.

Sveikiname laimingas poras.

Norėdami prisidėti prie Jubiliejinių Metų atidarymo iškilnių ALK Moterų D-jos Valdyba sekmadienį, sausio 12 d., LK Centre su-ruošė kepininių mugę ir loteriją. Gau-tas pelnas \$ 300 perduotas ruošos komitetui.

Jubiliejui ruošti komitetas išsiuntinėtais raštais kreipėsi į visas lietuviškų vienetų Adelaidėje vadovybes prašydamas iškilnių ruošą paremti aukomis. Pirmieji atsilie-pimai labai gražūs. Iš pavienių žmo-nių aukos renkamos sekmadieniais prie šv. Kazimiero bažnyčios ir Lie-tuvių Namuose. Tam tikslui aukas priima ir "Talka" Adelaidės skyrius.

Vasario 13 d. Lietuvių Namuose įvykusiame "Vaidilos" teatro susirinkime buvo aptarta artėjančio Šiupinio programa, ir didesnis pri-siimtas uždavinys - kazimierinės dramos "Ne Žemės horizontai" pas-tatymu. Svarstytos galimybės tą dramą nuvežti į Melbourną ir į Sydnejų šiais šv. Kazimiero jubi-lijiniais metais.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA „TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų.

Už terminuotus indėlius:

Aukštesni procentai mokami automatiškai pasiekus nustatytas sumas.

nuo \$ 100 iki \$ 10.000 — 12%

nuo \$ 10.000 iki \$ 20.000 — 13%

nuo \$ 20.000 ir daugiau — 14%

Terminuoti indėliai priimami tik pilna \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t. y. birželio 30 d. Už atsiimtus term. ind. metų bėgyje — 6%. Procentai užskaitomi už kiekvieną pilną kalendorinį mėnesį finansinių metų gale ir išrašomi į einamąsias sąskaitas. Už įnašus (shares) iki 17% dividendu.

● Teikia paskolas iki \$ 30.000 įkeičiant nekilm. turtą, asmenines paskolas su garantuotojais iki \$ 5000 ir be jų iki \$ 2000. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel. 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, GPO, Melb, 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastry St. Norwood, SA 5067.

Sydnejuje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubu patalpose 16 - East Terrace, Bankstown NSW.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA "TALKA"

ieško prityrusio/sios Buhalterio (Accountant)

Atlyginimas - pagal susitarimą.

Kreiptis raštu ar asmeniškai į "Talkos" Valdybos narius,

Lietuvių Namuose: 50 Errol St., North Melbourne, tel. 328 4957

Pašto adresas: PO Box 4051, Melbourne, 3001.